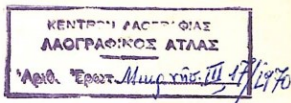

17
—
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σελ. 1969 / Εκδόσεως 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)..... Σκουραϊῖκα
(παλαιότερον ὄνομα: ..... Σάκου), Ἐπαρχίας .....
Νομοῦ ..... Σάκρον
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Γεωργίου Ν.
Ζακωβίτη..... ἐπάγγελμα ..... Διδάσκων
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ..... Δραπετσό - Σάκου
- Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον; 20 πὸς συμπλήρωσις τοῦ
καὶ μόνιμον διαμενόντος τὸν ἀπὸ κεντρῆς ἡλικίας -
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ..... Γεωργίου Ν. Ζακωβίτη καὶ κατ' ἡλικία -
μέλους..... Ζακωβίτη ἐξετάζοντων χωρίων -
ἡλικία..... γραμματικαὶ γνώσεις.....
..... τόπος καταγωγῆς.....

1) Ποιαί άγροτικά περίοχα προωρίζοντα διά σποράν και ποια διά
βοσκήν ποιμνίων ; δια σποράν κεί χέρσαι βλαύουσα δια βοσκήν
δέ ποιμνίων κα δαμάση μερκα επί τή πλείστην ή αί χέρσαι
κατά την πηδανόεικον
Υπήρχον αύται χωριστά ή ένηλλάσσοντο κατά χρονικά διαστή-
ματα ; ένηλλάσσοντο και όχι

2) Είς ποίους άνήκον ώς ιδιοκτησίαι ; α) είς φυσικά πρόσωπα,
δηλ. είς τούς χωρικούς· β) είς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ή ξένους, ώς
π.χ. Τούρκους)· γ) είς Κοινότητας· δ) είς μονάς κλπ. ....
είς έντεπίλους χωρικούς

3) Ό πατήρ διατηρεί την περιουσίαν του συγκεντρωμένην και μετά τόν
γάμον των τέκνων του, διανεμομένης ύπ' αυτών μετά τόν θάνατόν
του ; Οί γονείς διαμοιραζονται τό μεγαλύτερον μέρος της περιουσίας
των ός τά τεχνικώδηντα και άποκατασταθέντα δια γάμου
τέκνων των άλλων κρητών και ιδεαμένα δια την εφ' όσον ζωής τον
τέρμόν των τά όσα καθίστανται γεροντοκοίτοις τά τεχνικά
ώστε δια λόγου μέντι "μεσοκλή διαδομένη κοίτονται εις τά
τέκνα των . Η "μεσοκλή διαδομένη ανήκεται υπό τά τέκνα μετά
τη θάνατον του γονέων

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἀρχαῖοι νῦν. μετὰ γένεσιν αὐτῶν κύ- εἰς λόγον, ἐκ παλαιότητος δὲ καὶ μετὰ ἀνάστασιν κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ἡ τὴν. δὲν. ἐπιδέχονται. τεχνικὰ. ἐργασίαι. διὰ τὴν ἀπο- ἐχομένην ἐπιδίδονται εἰς τὴν γεωργίαν.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ; ὡς ἄτομα ἢ μὲ δολόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα αὐτὰ γαιοκτημόνων ἢ τῶν μοναστηρίων ἐργάζοντο. μερστὰ μετὰ ἡμετέρας ὑπὸ τῶν ὅρων διὰ τὴν ἀποδοτέον τὴν κτήματα ἐν μερσὶ τῶν. πρὸς τοὺς. καὶ. ἐκ. τῶν. αὐτῶν.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα- κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

κολλήγοι. μισακάτορες.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *Εἰς. εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Εἰς. πρὸς τὸν. εἰς. μετὰ τὴν. παλαιότητα. οἱ. κολλήγοι. ἐχρησιμοποιοῦν. τὴν. ἐργασίαν. καὶ. τὴν. γυναῖκα. καὶ. τὸν. ἄνδρα. ἐπὶ. τὴν. εἰς. χρήμα. ἀνα- λήπτου. καὶ. ἐκ. τῶν. αὐτῶν. ἡμερομίσθιον.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;... *Ποῦ. αὐτοὶ.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *Ἀρχαῖοι. νῦν. καὶ. μετὰ. τὴν. ἀνάστασιν. τῶν. ἡμετέρας. ἐκ. τῶν. κατὰ. τὴν. ἐποχικῶς. εἰς. τὴν. πρὸς. τὴν. ἀνάστασιν. ἀνα- λήπτου. καὶ. τὴν. ἀνάστασιν. καὶ. τὴν. ἀνάστασιν. καὶ. τὴν. ἀνάστασιν.*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα- ματεντάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *τὴν. κατὰ. τὴν. ἀνάστασιν. ἡμετέρας. ἐκ. τῶν. κατὰ. τὴν. ἐποχικῶς. εἰς. τὴν. πρὸς. τὴν. ἀνάστασιν. ἀνα- λήπτου. καὶ. τὴν. ἀνάστασιν. καὶ. τὴν. ἀνάστασιν. καὶ. τὴν. ἀνάστασιν.*

4) Μηχανή δεσίματος τών σταχύων (δεματιῶν)... *δὲν ὑπάρχει*

5) Μηχανή ἀλωνισμού ... *δὲν ὑπάρχει*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Κατεσκεύαζον... οἱ ἱερεῖς... οἱ γεωργοί... δὲν περὶ αὐτοῦ μένουν*.....

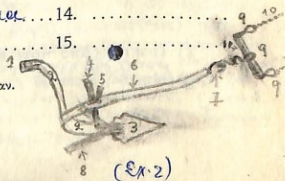
2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *ξύλινον δεσμεύον... εὐχρησιμοποιοῦται ἐν μέρῳ... ὅτε ἀπὸ τοῦ χρεώματος τοῦ μύλου (βλ. 2) παρῳμολογῶν περὶ τῶν καὶ τῶν ἀποκρίσεων*

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ... <i>ὄψα</i> ...	6. ... <i>σταβάει</i> ...	11. <i>ζυγός</i> ...
2. ... <i>κουρσοῦν</i> ...	7. ... <i>χάνετος</i> ...	12. ...
3. ... <i>ἴκι</i> ...	8. ... <i>παράβολα</i> ...	13. ...
4. ... <i>ἄπαθα</i> ...	9. ... <i>βραχιόλια</i> ...	14. ...
5. ... <i>καβαλλίαι</i> ...	10. ... <i>ἀγκυρίαι</i> ...	15. ...

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἐχρησιμοποιοῦντο γὰρ οἱ ὕνι γὰρ εἰν ἀροτρίασιν. ὅθεν τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν καὶ εἶχε τὸ σχῆμα ἀκροῦς γὰρ καὶ κέντρον. ἔκονι — ζομένον. κατασκευάζον δὲ ταῦτα οἱ αἰσθημένοι τῶν πλημμετέων χωρίων.

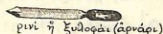
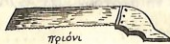
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ὡς εἶναι τὸ σχῆμα 3.

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ὅπως κατεσκευάσθη καὶ ἐκ τίνος ὕλης κατεσκευάσθη

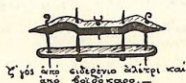
καὶ ἐκ τίνος ὕλης κατεσκευάσθη. γὰρ πρὶν αἰεὶ..... (ὡς 3)
ἢ αἰ. βεβαιώσῃ.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....
Πριόνι, σκεπάρνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι.....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἡ φημι χρησιμοποιεῖται καὶ συνήθως ἡμιονοὶ ὄνοι*
- β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *συνήθως ἓν ζῶον*
- 9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

1. ζυγόν

2. βέλους ὄρος

3. ἀλυσίδες (βέματα)

4. σκελετοὶ

5. λακκαρυχία

6. σταθμοί

7. ζεῦλες

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *(Φ.φ.)*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

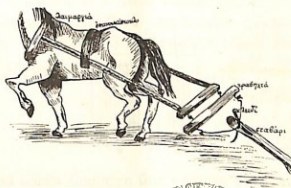
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Ἀπὸ τὴν παλαιὰν εποχὴν*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Ἀπὸ δεικνύει τὰ βέματα 4.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Власовых 4

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπὸ πρὸς. Σημειώσατε ποῖα ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας ἀναφέρεται. ὁ ἄγρος ἢ ὁ δόμος ὁ ὅποιος. διαδέχεται καλὸν ἔκγονον. ἢ ἡ κεραιμωδία. ὁ ὅποιος εἶναι ὑψηλὸν ὁ ὅποιος θεωρεῖται καὶ εἶναι κοινὸν καὶ ἐργασία. ὁ δὲ ὅς. ὁ δὲ ὅς. ὁ δὲ ὅς.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) . . . . .

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... ζ .....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

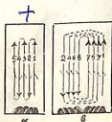
... 1.2. ... 4

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὀργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁ ὄργωμα γίνεται καὶ γίνεται μετὰ σήμερον κατὰ τὸ
 σχεδιάγραμμα α. εἰς ὅλα τὰ εἴδη καὶ ὁδοῦ.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ὄρου ἐγίνεται (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (ἡλ. σπορὴς ἢ σπορίες, ντάμιες, θιασιές, μεσθράδες κ.λ.π.); ἢ ἐπεὶ γίνεται καὶ γίνεται ἀκόμη μετὰ σήμερον εἰς

λωρίδας (ε.σπορίες). ὅταν ἐκείνη ἢ ἐπεὶ, δαίμων ἄρσεν χαράσσονται εἰς τὸν σκαπάνην κατὰ τὸν πλάτος 1-2 αὐλακίαις διὰ τὴν διόκνευσιν καὶ ἐκείνη ὁδοῦ.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μετὰ αὐλακίαν; μετὰ

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν, μόνον μετὰ σκαπάνην, ἡλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ἢ ἐπεὶ γίνεται ἡ σπορὰ καὶ γίνεται μετὰ σήμερον εἰς τὸν τόπον σας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ ὄργωμα. ἢ καὶ ὁ ὄργωμα

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Ἠλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ἢ ἐπεὶ γίνεται ὁ ὄργωμα μετὰ σήμερον εἰς τὸν τόπον σας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ ὄργωμα. ἢ καὶ ὁ ὄργωμα

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά, π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *ἔγινετο καὶ γίνεται ἐν ἀροτρίᾳ κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἔξω.* .....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Γίνεται ἐν τῇ ἐποχῇ φύτευμα τῶν κηπευτικῶν καὶ ἀνθρακῶν καὶ ἄλλων μετὰ τὴν σποράν. Χρησιμοποιεῖται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. .....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐν τῇ ἀσπαρτίᾳ. .....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *κατὰ τὴν ἐποχὴν καὶ τὴν ποσότητα τῶν ὀργῶν καὶ τὴν ποσότητα τῶν σπορῶν.* .....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; β) κατὰ τὴν ἀροτρίαν.

Τὰ ἐργαλεῖα διὰ τὴν ἀροτρίαν εἰς τὴν σπορὰν καὶ τὴν ἀροτρίαν. .....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χω-

Μέγαν ζυγόν εάδον πάλιν ο δισσώγης
(Σχ. 5)... η οποία κλείει πάλιν .....

εὐχὴ καὶ ἐν χάριτι (48.7) τοῦ τοῦ κυρίου. ἵνα καὶ ἡ χάρις καὶ
 ἡ εὐλογία τοῦ πατρὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἡμεῖς.

Η ουσία γενικώς γίνεται με τζάπα (καριτάκια)

— 10 —

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μάχαίρι κλπ.) .....

Με δοντωτὸ δρεπάνι ἐξ ὧν ἐκρέται 10 .....

δρεπάνι δοντωτό

(σχ. 10)

δρεπάνι

δρεπάνι με κόψη

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ~~θερίζονται με~~
~~κετώδεις (σχ. 11) ἢ τὴν ἐκείνην ἀνὰ μὲν κορμὴν ὡς ἡ ἀνωτέρω~~
~~μὲν (σχ. 12).~~

(σχ. 11)

κόσσα

(σχ. 12)

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή· (Σχεδιάσατε αὐτήν) .....

Εἰς καὶ δοντωτὴ ἐξήλθι .....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

Ἡ χειρολαβὴ λέγεται ποσσάνι καὶ ἐκείνη ἀνὰ μὲν κορμὴν ὡς ἡ ἀνωτέρω

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Ἦτο δρεπάνι ἢ κορδόνιο καὶ ἄλλοι κτλ.*
ὑπὸ τοῦ ἐμπόρου.

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἦτο δὲ μετὰ τὴν ἐκκρίσιν καὶ τὴν ἐκρίζωσιν.*
Ἦτο δὲ μετὰ τὴν ἐκκρίσιν καὶ τὴν ἐκρίζωσιν.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κορτερόν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ αἰκάλις κλπ. *Εἰς ὕψος 5-15 ἐκτ. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἀνασώμενον ὑψηλὸν εἶναι ἢ ἀνασώμενον ἢ ὑψηλὸν (κατακτείναν) ἀποκτείναν.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὰ χωράφια μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἦτο δὲ μετὰ τὴν ἐκκρίσιν καὶ τὴν ἐκρίζωσιν.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Ἦτο δὲ μετὰ τὴν ἐκκρίσιν καὶ τὴν ἐκρίζωσιν.*
Ἦτο δὲ μετὰ τὴν ἐκκρίσιν καὶ τὴν ἐκρίζωσιν.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τοποθετοῦνται 3 ἢ 4 χερίες μαζί μετὰ τὴν ἐκκρίσιν καὶ τὴν ἐκρίζωσιν.
Πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

...θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐκ τῶν χωρῶν... ..

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μετ' ἡμερομισθίων (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκαπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) ... ..

...μερίζονταν μετ' ἡμερομισθίων μετὰ παροχῶν φαγητοῦ.
Τὸ ἡμερομισθίον ἐδίδοτο ἐν χρῆματι. Πολλοὶ εἰς τὴν χρο-
νὴν λαμβάνοντες εἰς ἀνταπόδοσιν τὴν ἐργασίαν. Τότε
εἶναι ἀνταποδοτικὰς αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς ἐργασίας.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

Ἐπεὶ οὐκ ἔχοντες οὐδὲν ἄλλο πρὸς τὴν χεῖρα καὶ μέλαν
καὶ καλὴν ἐν τῇ μέσῃ. Δὲν ἔχοντες οὐδὲν ἄλλο.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ἡ πόλις ἐστὶν καὶ ἀποδείκνυται ὡς θεοῦ τῶν ζώων...
 θεοῦ καὶ ἀποδείκνυται ὡς θεοῦ τῶν ζώων... -

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδος...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν γίνετο τὸ δέσιμον
 τῶν σταχύν (καρπῶν) καὶ χρονοῦ μετὰ τὸν...

Πότε γίνεται η σπορά ή το φύτευμα αυτής. 2ο εδάφιο ρι-
γεται στο 3ο εδάφιο. Κατά το 4ο εδάφιο η Αποθήκη
μας. Αποθήκη του φαινομένου.

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. ....

Το βυθόσκινο γίνεται με λυχνία (βλ. 8). προσετι-
κά δια να αποφευχθεί το κτύπημα (κτύπημα)
από μηχανήματα.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Έσυνθηζέτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐσυνά, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπρετα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἡ διατροφή τῶν ζώων ἐκίνητο καὶ γίνεται μετὰ σήμερον κατὰ τὴν καλλιέργειαν μὲ ἄχυρα καὶ ἄν. (βίκον, ξηρὰ χόρτα, ζελέ, κ.λπ.) Ἡ σπέρσις καὶ φύτευσις γίνεται κατὰ τὴν πλῆξιν τοῦ φθινοπώρου καὶ ἀρχὴν τοῦ χειμῶνος. (Ὑνέχεια εἰς τὴν παρτίαν προσκεττωμένη εἰς τὸν κελὸν).*
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σπῆνος καὶ μὲ πρῶτον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ καλοκαιρίου μετὰ* (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)..... *κατακύνει καὶ κόβεται*.....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .....
 ..... *η και ανεξέω ανεξέω* .....
 .....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

*Η μεταφορά τῶν δεματιῶν εἰς τὸ άλώνι... γίνεται διὰ τῶν καὶ τῶν ἀλῶνι... εἶναι καὶ καὶ αὐτὰ τῶν...
 θρησκεία* .....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; .....

*Ὁν ἐπὶ κεφαλὴν ἀναμασθία τοῦ σώματος... πῶς...
 τακτοποιεῖται ἡ ἀμασθία, περὶ τῆς δυνάμεως ἀνέξεσθαι...
 ἀνατίεω*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; Ὑπῆρχεν ἀλάνια ἢ καὶ...

*καὶ καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀλάνια καὶ μέγιστον... ἡ δὲ...
 δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ...
 τῶν... ἀλάνια... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ...*

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας, ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *ἔξω τῶν τῶν χωρίων... καὶ καὶ...*

*αὐτοκίνητον... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ...
 ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ... ἡ δὲ...*

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
 ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἡ ἀλώνι*
δοῦναι εἰς ἕνα μόνον οἰκογενεῖαν ὅσοις χρόνον θέλει
ὡς τὰ ἑσπερία ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἡ περὶ τὴν πικρὰ
συνείδησιν νὰ ἀλάνισεν μὴ μὲν εὖ.
 .....

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀπὸ τῆς κτίσεως*
καὶ ἀρχαίως μετέωρον ἀπὸ τὴν
 .....

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
 (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ἐπερχομένων χωματάλων*
καὶ πετράλων. ὡς ἀπὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ χωματάλων
ἡ ἐξέλεγχον ἐν μέσῳ ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων F (ἐπερχομένων
ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων)
 .....

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἐτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλων)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου υπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) *ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων*
ἀπὸ τῆς κόπρου καὶ τῆς συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων
τῆς ἀπὸ τῆς πετράλων ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων
ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων
 .....

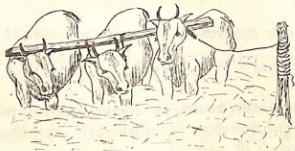
9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;
ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πετράλων
 .....

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

ἕνα- ἕνα. λύνονται. καὶ κερύβητα. καὶ διασχορῖσσονται...
καὶ στήχια. καὶ τὸ σάκεδον. καὶ ἐλαιοῦ. ἀντιμετινύμεν.
ὁ δὲ τὸν βυτῶν ἐλόν, πῶν. τοῦ αἵματος...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεὶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σταγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαπλών-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ αὐτὰ νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Ἡ κίνε-
σις γίνεται μετὰ ἵππων, ἡμίονων ἢ ὄνων. Χρησιμοποιοῦνται ἐν-
τὴν δὲ ζῶα καὶ ὅπως περιγράφονται ἐντεταμένως ἐν τῇ περὶ
ἐκτεταμένην κίνησιν διὰ σχοινίου ἢ σχοινίου. Ἡ δὲ κίνησις ἐκτετα-
μένη ἐκτεταμένη ὡς ἡ ἐντεταμένη ἀκίνητος. Ὁ δὲ κίνησις μετὰ ἵππων ἢ ὄνων
περιγράφεται ὡς ἡ ἐντεταμένη κίνησις μετὰ ὄνων ἢ ὄνων.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- [illegible]

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ
δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν
ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀγωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πτους στάχους :

μαλιστα.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....
 Ἦτο καὶ ἐν χρήσει τὸ μαζέριον... πῶς ἐμελίζετο μέσῃ... ἀπὸ τοῦ ζώου... ἡ ἀποκομιτὴ τοῦ σπέρματος... ποιεῖται μετὰ τὴν ὁδήγησιν... ἡ ἀποκομιτὴ τῶν σπέρματων... τὰς περὶ αὐτοὺς τοὺς μὲν σπέρμα βέργα

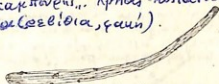

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).. *ἔξ. κοπάνισμα ἐγίνετο ἐν τῇ αὐλῇ... διὰ τὸν αὐτὸν πλὴν ἀνάγκη κρείως ἐξ τῆς τοιαύτης "μανερέν" ἢ "κακπένει"... Χρῆσις κοπάνου γίνεται ὡς ἄλλοις διὰ τὴν ἀποπρέπασιν (σεβεία, γαλή).*

κόπανος σφαγηνόλος

ξύλον καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἐξέταστο

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

Εἰσέταται... ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ τῶν συγγενῶν...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

22) Κατά τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ διστιχὰ ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *Καὶ τὰ πρὸς ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων ἢ τὸ κοπάνισμα καὶ τραγουδοῦντο τραγούδια. Ἐν ὅσῳ καὶ κινεῖται τὸ ἔλκρον. ὁ ἀλωνεὺς δασι. ὡς γὰρ καὶ πρὸς εἶδεν καὶ ἀνέκασεν ἀνέκασεν. ἢ γὰρ ἔλεγε. γὰρ γὰρ παρα- κινήσει τὸ ἔλκρον καὶ δασι. καὶ ἀνέκασεν τὸ εἶδος καὶ τὸν*
23) Πότε τὸ πρῶτον εἶνε χρήσις ἀλωνατικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπιπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταγισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

β'. Λίχνισμα

1) Πώς λέγονται οι αλωνισμένοι στάχυες, ετομασμένοι διά τὸ λίνισμα; (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειώμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἔργαλειόν σωρεύεται τὸ λειώμα διὰ τὸ λίνισμα; πῶς λέγεται τοῦτο; (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι), καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...
Οἱ αλωνισμένοι. σταχυες. πιν. εἶναι ετομασ
διὰ τὸ λίνισμα. λέγονται... χωράφι. τὸ χωράφι. ἐν εὐ-
καίεται... διὰ τὸ λίνισμα. με. τὸ λεγερέτον. τὸ σκῆμμα ιχ
η. μέ. τὸ κάτωθε. ετοιμαζόμενον. (Εἰς: 16.) τὸ. οποιον. τὸ. τὸπον
με. σεαυτέτι. γικμπκλ. η. καρπολόγει... Εἶναι δέ. τὰ το
ἐνδυνον.

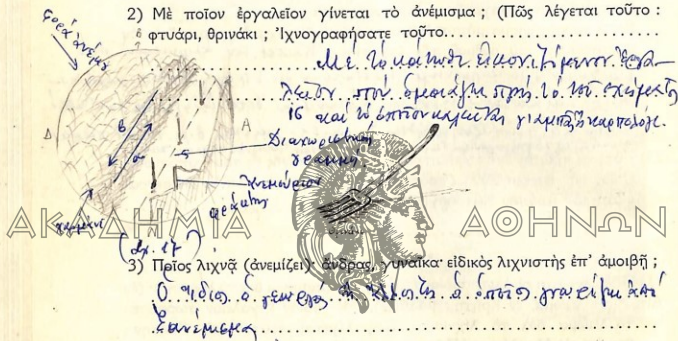

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. Πρατὸν ἀνεμίσητα δι-
νέμεται. (λίχνισμα) ὁ ἀλωνιστὴς κατασκευάζει βράχυν ἀπὸ
πλαστιά ὡς τὸ ΝΑ μέρος τὸν ἔρωτον διὰ καὶ ἐννομενῶν
ταῖς κεφαλαῖς καὶ καὶ κήν παρεκλέωνται. ὑπὸ τῶν
κνήμας. (ἀνεμίσητα τὸ τῆς περὶ τὴν πρὸς κεφαλὴν ζώνην καλεῖται)

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

- 3) Πρὸς λίχνῶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λίχνιστὴς ἐπ' ὁμοίῳ ;
ὁ ἰδιώτης ὁ γεωργός. ὁ ἀπὸ τῆς γυναικὸς καὶ
ἀνεμίσητα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
τὰ παραμένοντα... μετὰ τὴν ἀνέμισμα... χονδρὰ κμή-
... χιὰ καὶ βράχια... μετὰ τὸ λίχνισμα... ἀνέμισμα...
... καὶ τὰ βράχια... καὶ τὰ ἀποχωρίζονται... μετὰ... ἀνέμισμα...
... πρὸς εἰς τὴν... ἀνέμισμα... ἀνέμισμα.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

... *ὡς γίνεται δὲ σπρον ξάνεμα* .....

.....
 .....
 .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (άνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

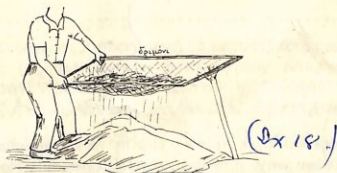
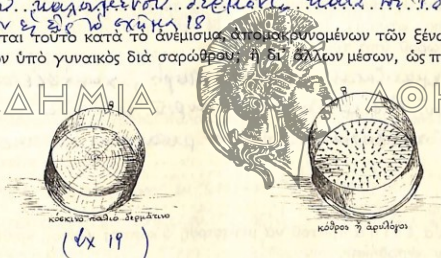
ὅταν λυχωρεῖται τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὴν καταιγίαν...

*διαχωρίζεται ὁ μακρὸς ἀπὸ τὰ κόμματα... διὰ πεν-
 τὰν μαχαλῆν... δριμόνι... μακρὸν... ἢ τὸ δριμόνι...*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ άνεμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπως διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δριμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τους ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

7) "Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ, ...

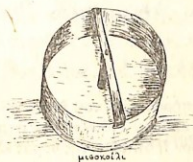
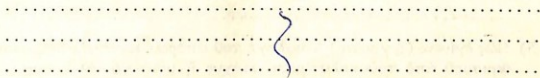
ἡ κατασκευὴ τῶν πινυλίων, χαρὰς ἔσται ἡ
αὐτῶν. ὡς αὐτὸς τοῦ σταυροῦ καὶ ἡμεῖς κερύσσομεν
τὸν σταυρὸν, διατμήσειμεν τοὺς αἰετοὺς...

8) Ἀλλὰ ἔτι μακροτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποία ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

μεσοκοίλι

κοῦταλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλώνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

Παλαιότερον ἦσαν ἐν χρήσει τὰ πινάκια· ἔχαστον
πινάκιον ἔσπευον κρατῶν περὶ 12 ὀκάδας ἢ 20 δέ.
πεννυμίσχιον... περὶ 2 ὀκάδας τῶν ἐκρήμας 19.

3) Ποῦ ἀποθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *Ἰ. ἀποθηκεύονται μέσα εἰς ἀμπάρες γ. (κεβίλια*

*κεφάλια ἐν δόξα). ἢ ἀποθηκεύονται μέσα εἰς σάκκας. ἢ ἐκτετακτοῦντο
ἐν τοῖς τοῦ γεωργοῦ ἀκροδένδρσι. δὲ τὴν ἀποθήκην ἀποκατασκευάζει
ὁ γεωργὸς ἢ ἀπὸ πέτρων μικροδένδρων.*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀποθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Ἀποκρινέτω... ἐκ τοῦ ἰσθμοῦ...
(κ.χ. κ.χ. κ.χ.) εὐερεσμένην δὲ τὴν κωρυδα...*

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

*... δὲν ἐγίνετο οὕτως γίνεται... διαχωρίζεται...
ἐπὶ τὴν αἰ. ποιότητα...*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ;..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀνάμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*ἡ ἑσπέρas τῆς 23 Ἰουνίου... παραμονὴ...
ἡ Κληδόνου... (γενέθλιον ἡμερῶν τοῦ Προδρόμου)...*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

*ἡ ἑσπέρas... μέγας... καὶ τὸν δρόμον...
κωρυδα...*

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Στα τέλη 70 διατέθηκαν 3000 κίβια

- β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; ...

... *Suricata suricatta*

- 2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

Θα γέδια να παιδίσκ' απ' ένα είς

- 3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσής των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

A O H N n N

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα *Συμπληρώστε τα κενά με λέξεις*

ἐκ τῆς ἐναντίας δ' ἡ μάχη, (ὁ ἴδ' ἔχον ἀσκήνη, πρὸς φρεσὶν καὶ
τῇ ἡμ. μαίον, ἐς ἐκὼν ὄντα, ὡς οἱ κίχες). ὅταν ἔχῃ ἡ ψυχή
τὴν πικρὰν ἐκ τῆς ἐκείνης, ὡς κεκοιμημένη, μετὰ πρὸς ἡμᾶς, λέγοντας καὶ
φασί: "ψυχαί, ψυχαί, καὶ κοίται - ψυχαί, ψυχαί, γέροντες
(ὡς ἐπὶ καὶ τὸν ἑαυτοῦ)."

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

[illegible]

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

ὡς καὶ συνέσωζεν ἡμᾶς ὡς ἐναντία διαστή-
σαν ἡμεῖς τὸ πᾶν ἐν τῇ πρώτῃ καὶ...

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰουδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Max.

- 5) Παραθέσατε λεπτομέρεια περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

A O H N n N

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ε. Διά να εδωκεμένη δέ η καρδιά εμα ληπαίνεται λό-
 μεδαφος. Κατά μήνα νότιον ἔχον τεκμήριον, ὁ βίος αὐτοῦ
 εἶναι καὶ ἔχεται ἀπὸ τοῦ εὐερένιο χωρὶς δὲ
 νὰ ἔκκευθῃ. Μετὰ γίνεταί μάλιστα ἐξ ἑξῆς: ὡς μέν ζυλίου
 μάσκα πρὸ χρησιμοποιοῦται ἐν πολλοῖσι δικαστέων, ἔοικε
 καὶ τοῦτο, ὅσο τοῦτο εἶναι δύο αἰεταὶ κατὰ πλάτην καὶ
 δύο κατὰ μήκος ὥστε νὰ ἔχον διπλὴν τὴν κάσιν. Μετὰ
 γερύζον τὴν κάσιν μετὰ καὶ τὴν στεβάζον. Κατό-
 πιν γερύζον τὰ αἰεταὶ καὶ ἔχον καὶ πικρὸν καὶ
 ἀσπρὸν γερύζον τὴν κάσιν καὶ ἡ μάλιστα τὴν κάσιν
 εἶναι εὐτομία. Ἡ δὲ ἑρμηνεία ἐπαναλαμβάνεται
 μέχρι νὰ δευθῇ ἑξῆς ὁ βίος. Τὴν μάλιστα καὶ τὴν
 τὴν καὶ τὴν καὶ ἡ ἀποδιδόναι ἐν ἑξῆς.

Ἐδύραρον μέ' ἕνα σχοινί' κύβαν διαμέτρον μέτρον ὅμιον·
 καὶ ῥοπαλοῦντο τῇ ἐπεκτασίᾳ τοῦ κύβου. Διὰ τὰ γινῆ δὲ
 στερεὰ τὸ δάπεδον τοῦ ἁγίου καὶ νὰ μὴν σκεπτεται κα-
 τέρευον τοῦτο καὶ ὁ κύβος με' κοπάνης μέτρον ὅμιον
 ὅστις ἐστὶν ὁ κύβος. Πρὸς τὸν κύβον τῶν ἁγίων ἔχρη-
 σιμότητων καὶ μετρητὰς ἀόριστον τοῦ καὶ ἁγίου. Διὰ
 τὴν κατεσκευασμένην πετραλὴν ὁδηγούμενον χωρὶς ἁγίου
 καὶ κατεύθυνσιν τῇ ἐπεκτασίᾳ τοῦ καὶ ἁγίου με' πλάτος
 (ἑτεροῦ). Διὰ τὴν μέτρον μετρητὰς τῇ πλάτῃ τῆς κατεύθυνσιν

ἀκαδημία

ΑΘΗΝΩΝ

Φαίνεται δὲ τὸ ΝΑ μέρος τοῦ ἄλκιου διότι τὸ ξανέμεμα
 (λίχνισμα) γίνεται πάντοτε με' βα ἄνεμα (μαίεσσιν, κητῶν)
 πῶς ἐνὸς πάντοτε τῇ θεινῇ μῆτι, ἐξ ὧν τόπον μας. κατὰ
 τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἀνεκτρεφῆται με' τὸ αεριοπλόγιον ἢ
 χαρμάνι ἀπὸ τοῦ Ν.Α. ἡμεκύνειον καὶ τὸ ἀεριοπλόγιον
 ἐξ τῆς βα ἡμεκύνειον (ἐκ. 17) Ἀποφύγει ἐν τῇ ἐργασίᾳ
 κατὰ τὴν ἐργασίαν μεταξὺ ἐργασίας καὶ διαμέτρου τοῦ ἄλ-
 κίου ὅπου ἔχει ἀνεκτρεφῆται τὸ ἀεριοπλόγιον χαρμάνι.
 ἴσως αὖτε καὶ γὰρ ἀπὸ τῆς διαχωριστικῆς
 γραμμῆς μεταξὺ ἄλκιου καὶ χαρμάνι. Κατόπιν το-
 χίμω τοῦ ξανέμεμα με' τὸ αεριοπλόγιον προχωρῶντες
 κατὰ μήκος τῆς διαμέτρου τοῦ ἄλκιου καὶ ἐξορῶ-
 ζοντες ὥστε κατὰ τὴν ὄψιν τοῦ αεριοπλοίου νὰ
 κίνηται τὸ ἄλκιον μερὸς τοῦ ποτε πρὸς τὰ ἄριστερα
 ὅταν ἀπὸ τῆς αὐτῆς τῆς διεύθυνσης α καὶ ποτε πρὸς
 τὰ δεξιά ὅταν κίνησθαι τῆς διεύθυνσης β (ἐκ. 17)
 διὰ τὰς μὲν παραμένει ὁ αεριστὴς πῆραν τῆς δια-
 χωριστικῆς γραμμῆς. Ἀποφύγει ὅταν ἐκ τῆς
 ἀνεκτρεφῆται διὰ τὰς δεκνύειον ἐξορῶν τοῦ ἄλκιου (ἡ δὲ
 ἐργασία με' ἐν τῇ κεντρικῇ αὐτῇ διεύθυνσιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ
 καὶ ἀπὸ ἐξ τῆς ἐργασίας).

Αριθ. Πρωτ. 143

η Διεκκ. 78

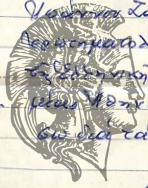
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ
ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΑΜΟΥ
Αριθ. Πρωτ. 3687
Ημερομηνία 12 ΟΚΤ. '970

Προς
Εὐν. Κίριον Επιθεωρητὴν
ἐξ Δημοτ. Διευκ. Πρωτ. Σάμου
ἐξ Εὐάμου -

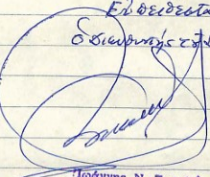
ὑποβολή
τῶν ὑπὸ τῶν διδ/ατ. λαβέντων
ἐν τῷ σχολ. ἐτ. 1907-08
ἐκπαιδευτικῶν λαογραφικῶν
ἐργασιῶν.

Λαμβάνων τὴν τιμὴν τὰς
ὑποβάλλω ὑμῖν συνημμένως τὰς ὑπὸ
ἐμὲ διδασκ. τῶν ἐν τῇ ἐμέ σχολείῳ
λαβέντων λαβέντων ἐκπαιδευτικῶν
ἐργασιῶν λαογραφικῶν ἐν τῷ
ἐτ. 1907-08 καὶ τὰ παρακατέ-
χω διατάττω κατ' ἑξῆς.

ΕΚΔΑΔΗΜΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εὐθιγέστατος
Διευθυντὴς τῆς Διεύθυν.

Ἰωάννης Ν. Ζαφίρης
Διδάσκαλος

Συνηρ. 1.